

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2021

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL
CUMADÓIREACT (50 marc)
DÉARDAOIN 24 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 3:15–4:45

STAMPA AN IONAIID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán
na marcanna

CEIST	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOMLÁN				
GRÁD				

1. Iomlán na n-iomlán bun leathanaigh	
2. Móriomlán na gceisteanna dícheadaithe uile	
3. An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	

Rinneadh coigeartuithe ar scrúdpháipéir 2021 d'fhonn aon chur isteach ar an bhfoghlaim a tharla de bharr COVID-19 a chúiteamh. D'fhéadfadh sé nach bhfuil an struchtúr agus an leagan amach céanna ar an scrúdpháipéar seo is a bhí ar scrúdpháipéir i mblianta eile roimhe nó ina dhiaidh seo.

Treoracha

Scríobh do scrúduimhir sa bhosca atá ar an gclúdach tosaigh.

Tá **dhá** roinn ar an scrúdpháipéar seo.

Roinn A	Cumadóireacht séise	50 marc	3 cheist
Roinn B	Armóin	50 marc	3 cheist

- Freagair mar seo a leanas:
 - Ceist **amháin** as Roinn **A** – Cumadóireacht Séise

NÓ

- Ceist **amháin** as Roinn **B** – Armóin
- Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ann dóibh sa leabhrán seo. Tá spás i gcomhair obair bhreise/sracoibre i ndeireadh an leabhráin. Lipéadaigh aon obair bhreise go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

Gan ach ceist **amháin** a fhreagairt sa roinn seo:

Ceist 1 Leanúint d'oscailt a thugtar (50 marc)

nó

Ceist 2 Ceol a chur le téacs a thugtar (50 marc)

nó

Ceist 3 Cumadóireacht do rithim nó do mheadaracht nó d'fhoirm damhsa a thugtar (50 marc)

Ceist 1**(50 marc)****Leanúint d'oscailt a thugtar**

Freagair (a) agus (b).

- (a)
- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
 - Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
 - Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

- ☐ obó
- ☐ veidhlín
- ☐ fliúit Shasanach fhoréise
- ☐ cláirnéid

Moderato

mp

agus

- (b)
- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
 - Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
 - Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

- ☐ obó
- ☐ veidhlín
- ☐ fliúit Shasanach fhoréise
- ☐ cláirnéid

Moderato

mf

Ceol a chur le téacs a thugtar

(50 marc)

Freagair (a) agus (b).

Seo a leanas sliocht as an dán *Valparaiso* le Pádraig de Brún.

Tháinig long ó Valparaíso,
Scaoileadh téad a seol sa chuan,
Chuir a hainm dom i gcuimhne
Ríocht na Gréine, Tír na mBua.

(a) • Cuireadh rithim leis an dá líne thosaigh. Cum rithim a d'oirfeadh do na focail eile.

1
4/**4**
Thái - nig long ó

2

Val - pa - rais - o,

Scaoil - eadh téad a

seol sa chuan,

Chuir a hain - m dom i gcuimh - ne

Ríocht na Gréi - ne, Tír na mBua.

- (b)
- Ag úsáid na rithime seo, lean ar aghaidh leis an oscailt seo thíos chun séis ocht mbarra a dhéanamh.
 - Críochnaigh ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
 - Scríobh na focail faoi na nótaí.
 - Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

Moderato

mf

Thái - nig long ó Val - pa - rais - o,

Ceist 3**(50 marc)****Cumadóireacht do rithim nó do mheadaracht nó d'fhoirm damhsa a thugtar**

Freagair (a) agus (b).

- (a)
- Déan staidéar ar an mír oscailte seo de válsa.
 - Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
 - Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
 - Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

☐ cláirnéid☐ veidhlín☐ obó☐ trumpa

Moderato

p

agus

- (b)
- Déan staidéar ar oscailt na máirseála seo.
 - Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
 - Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
 - Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

☐ cláirnéid

☐ veidhlín

☐ obó

☐ trumpa

Moderato

The musical score is for a piece titled "Moderato" in 4/4 time, key of D major. The first staff contains a melody starting with a forte (f) dynamic. The melody is: F#4 (dotted half), G#4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C#5 (quarter), D5 (quarter), C#5 (quarter), B4 (quarter). The second, third, and fourth staves are empty, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#).

Ná scríobh ar an leathanach seo

Gan ach ceist **amháin** a fhreagairt sa roinn seo:

Ceist 4 Cumadóireacht nótaí séise agus dordnótaí ó shraith cordaí ag pointí dúnta (50 marc)

nó

Ceist 5 Dordnótaí agus comharthaí corda a chur isteach ag pointí dúnta (50 marc)

nó

Ceist 6 Nótaí forshéise agus comharthaí corda a chur isteach ag pointí dúnta (50 marc)

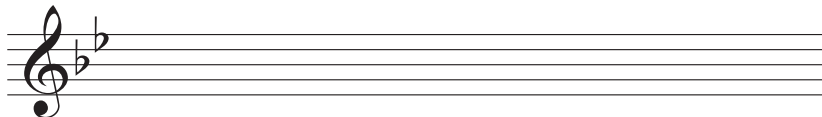
Ceist 4

(50 marc)

Cumadóireacht nótaí séise agus dordnótaí ó shraith cordaí ag pointí dúnta

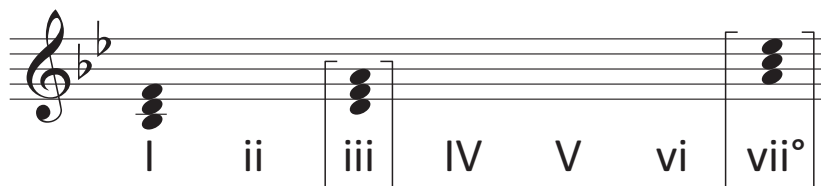
Réamhobair:

- Scríobh amach mórscála B maol ar an gcliath thíos:

- Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	F		A				E $\flat$
	D		F				C
	B $\flat$		D				A
Siombail an chorda	B $\flat$		Dm				A $^{\circ}$
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii $^{\circ}$

- Déan staidéar ar an dréacht ceoil ar an gcéad leathanach eile.
- Agus tú ag úsáid na rithimí a thugtar duit, cuir isteach nótaí séise agus dordnótaí chun gach mír díobh seo a chríochnú le cordaí dúnta agus le réamhchordaí mar seo a leanas:

- Ag **A**, dúnadh TÁNAISTEACH le réamhchorda (I–IV–I)
- Ag **B**, dúnadh NEAMHFHOIRFE (leathdhúnadh) le réamhchorda (vi–ii–V)
- Ag **C**, dúnadh BRISTE le réamhchorda (I–V–vi)
- Ag **D**, dúnadh FOIRFE (lándúnadh) le réamhchorda (IV–V–I)

A

B

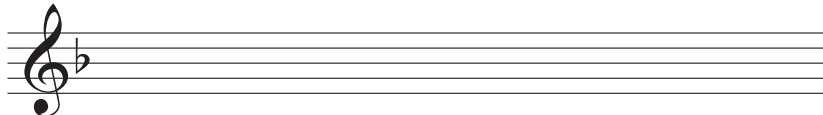
C

D

Dordnótaí agus comharthaí corda a chur isteach ag pointí dúnta

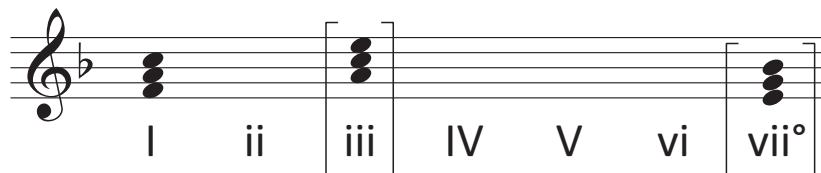
Réamhobair:

- Scríobh amach mórscála F ar an gcliath thíos:

- Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	C A F		E C A				B $\flat$ G E
Siombail an chorda	F		Am				E $^{\circ}$
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii $^{\circ}$

- Déan staidéar ar an dréacht ceoil ar an gcéad leathanach eile.
- Cuir isteach dordnótaí agus comharthaí corda oiriúnacha chun na dúntaí ag **A**, **B**, **C** agus **D** a chríochnú.
- Is ceadmhach úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint as an dá cheann.
- Ná bíodh an corda céanna agat i mboscaí le hais a chéile.

A

B

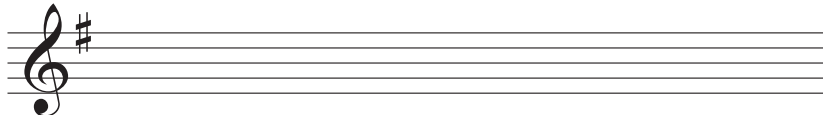
C

D

Nótaí forshéise agus comharthaí corda a chur isteach ag pointí dúnta

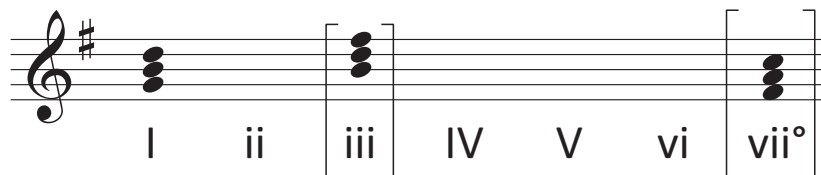
Réamhobair:

- Scríobh amach mórskála G ar an gcliath thíos:

- Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	D B G		F# D B				C A F#
Siombail an chorda	G		Bm				F#°
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

- Déan staidéar ar an dréacht ceoil ar an gcéad leathanach eile.
- Cuir isteach cordaí agus nótaí forshéise oiriúnacha ag **A, B, C** agus **D** chun deireadh na míreanna a chríochnú.
- Is ceadmhach úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint as an dá cheann.

A

Forshéis

Séis

Dord

B

C

D

Obair bhreise / Sracobair

Ná scríobh ar an leathanach seo

Ná scríobh ar an leathanach seo

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2021

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL

ÉISTEACHT (100 marc)

DÉARDAOIN 24 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 1:30–3:00

STAMPA AN IONAIÐ

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán
na marcanna

C	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOMLÁN				
BÓNAS DON GHAEILGE				
MÓRIOM.				
GRÁD				

Treoracha

Scríobh do scrúduimhir sa bhosca atá ar an gclúdach tosaigh.

Tá **sé** gceist ar an scrúdpháipéar seo. Freagair gach ceist.

- Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ann dóibh sa leabhrán seo. Tá spás le haghaidh obair bhreise/sracobair ar fáil i gcúl an leabhráin. Lipéadaigh aon obair bhreise go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.
- Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach leis an sliocht trialach. Mura féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, cuir in iúl don fheitheoir láithreach bonn é.
- Beidh sosanna cuí san áireamh chun ligean duit na ceisteanna a léamh agus a fhreagairt.

Ceist 1

(25 marc)

Sé shliocht as an gceathrú gluaiseacht de *Symphonie Fantastique* le Berlioz.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, a sheinnfear trí huaire.

(a) Is iad na huirlisí ar a seinntear an tséis sa sliocht seo ná

- ☐ veidhlíní
- ☐ violaí
- ☐ dordveidhilí agus olldoird

(b) Tá tonúlacht an cheoil sa sliocht seo

- ☐ mór
- ☐ mion

Leantar den cheist seo ar an gcéad leathanach eile.

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire.

(c) Sa sliocht seo, cloistear

- ☐ cuntrashéis ar an veidhlín
- ☐ cuntrashéis ar an dordveidhil
- ☐ cuntrashéis ar an mbasún

(d) Mínigh an téarma cuntrashéis.

Freagra:

Sliocht 3, a sheinnfear trí huaire.

(e) (i) Sa sliocht seo, cloisimid

- ☐ líne shingil shéise
- ☐ séis agus armóin ag gabháil léi mar thacaíocht
- ☐ dhá shéis fite fuaite ina chéile

(ii) Ciallaíonn sé sin go bhfuil an uigeacht

- ☐ homafónach
- ☐ ilfhónach
- ☐ monafónach

Sliocht 4, a sheinnfear trí huaire.

(f) Sa sliocht seo, seinntear an téama

- ☐ in aoncheol
- ☐ in armóin
- ☐ i ngluaisne chontrártha

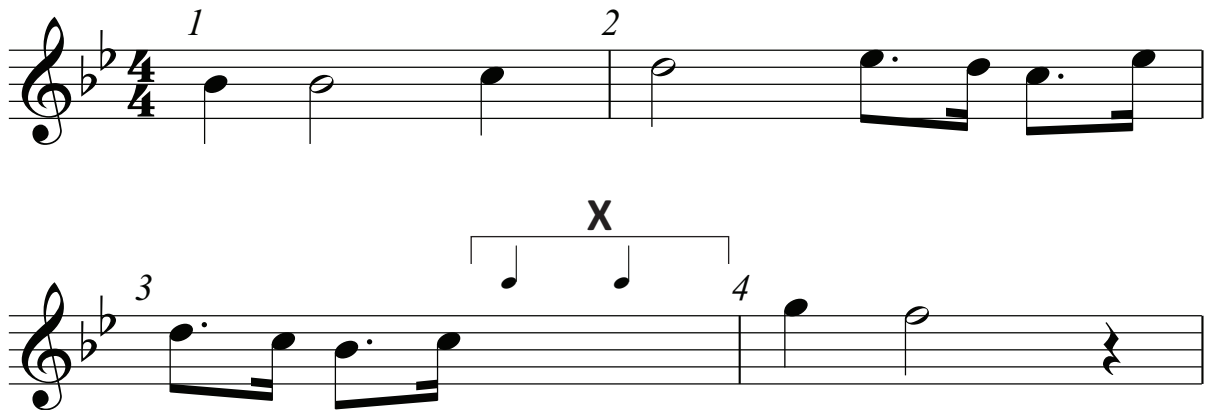
(g) (i) I dtreo dheireadh an tsleachta seo

- ☐ éiríonn na téaduirlisí níos glóraí
- ☐ éiríonn na téaduirlisí níos ciúine
- ☐ seinntear na téaduirlisí go han-ghlórach

(ii) Is é an téarma ceoil ar sin ná

- ☐ *crescendo*
- ☐ *diminuendo*
- ☐ *fortissimo*

Sliocht 5, a sheinnfear trí huaire. Tá breac-scór de na barraí 1–4 sa sliocht priontáilte thíos.

(h) Cuir isteach an **dá** nóta atá ar iarraidh ag **X** ar an scór. Úsáid an rithim a thugtar.

Leantar den cheist seo ar an gcéad leathanach eile.

Sliocht 5, a sheinnfear dhá uair eile.

(i) Is é an téama a chloistear sa sliocht seo ná

- ☐ an téama síos
- ☐ an *idée fixe*
- ☐ téama na Máirseála

(j) Sainaithin gné amháin den tséis sa sliocht seo.

Gné:

Sliocht 6, a sheinnfear trí huaire.

(k) Sainaithin bealach amháin ina bhfuil an ceol a chloistear sa sliocht seo cosúil leis an gceol a chloistear i **Sliocht 5**.

Freagra:

(l) Baintear na sleachta sa cheist seo as an gceathrú gluaiseacht de *Symphonie Fantastique* le Berlioz. Is é teideal an cheathrú gluaiseacht ná

- ☐ *Un Bal*
- ☐ *Scène aux Champs*
- ☐ *Marche au Supplice*

Ná scríobh ar an leathanach seo

Sliocht as *Seachanges (with Danse Macabre)* le Raymond Deane a sheinnfear trí huaire.

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(a) Tá an t-ábhar téamach a chloistear sa sliocht seo bunaithe

- ☐ ar an bPríomhshéis
- ☐ ar *Totentanz*
- ☐ ar *Dies Irae*

(b) Is í an uirlis ar a seinntear an tséis sa sliocht seo ná

- ☐ an *marimba*
- ☐ an pianó
- ☐ an fhliúit

(c) Sainaithin gné amháin den tionlacan sa sliocht seo.

Gné:

(d) Sa sliocht seo cloistear

- ☐ tríríní
- ☐ sioncóipiú
- ☐ rithim phoncaithe

- (e) Mínigh ceann amháin de na teicnící seo a leanas a úsáideann Raymond Deane in *Seachanges (with Danse Macabre)*.

Canóin:

Prionsabal an dealaithe:

Aisiompú:

Trí shliocht as an dara gluaiseacht de *Choinséartó don Phianó i Mórghléas A K488* le Mozart.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, a sheinnfear trí huaire.

(a) Sa sliocht seo cloistear

☐ scálaí suas

☐ *pizzicato*

☐ aithris

(b) Is é an dúnadh a chloistear ag deireadh an tsleachta seo ná

☐ dúnadh tánaisteach

☐ dúnadh neamhfhoirfe (leathdhúnadh)

☐ dúnadh foirfe (lándúnadh)

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire.

(c) Sainaithin dhá ghné den cheol a sheinntear ar an bpianó sa sliocht seo.

Gné 1:

Gné 2:

Sliocht 3, a sheinnfear dhá uair.

(d) Sa tionlacan ag tús an tsleachta seo cloistear

- ☐ bloc-chordaí
- ☐ téaduirisí *pizzicato*
- ☐ tríligh

(e) Sa cheol a sheinntear ar an bpianó sa sliocht seo cloistear

- ☐ scálaí
- ☐ airpéitsí suas
- ☐ nótaí athdhéanta

Sliocht as *She's Leaving Home* le The Beatles.

- Tá na liricí priontáilte thíos.

Líne 1	Wedn'sday morning at five o' clock as the day begins,
Líne 2	Silently closing her bedroom door,
Líne 3	Leaving the note that she hoped would say more.
Líne 4	She goes downstairs to the kitchen clutching her handkerchief.
Líne 5	Quietly turning the backdoor key,
Líne 6	Stepping outside she is free.

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(a) (i) Tá tonúlacht an cheoil san intreoir

mór

☐

mion

☐

(ii) Seinntear an intreoir ar an _____

(b) Cloistear an dordveidhil den chéad uair sa sliocht

☐ i ndeireadh líne 1

☐ i ndeireadh líne 2

☐ i ndeireadh líne 3

(c) I líne 6, gluaiseann an tséis

☐ de réir céime amháin

☐ de réir léime amháin

☐ de réir céime agus de réir léime

(d) Sa tionlacan sna línte 1–6 den sliocht seo cloistear

- ☐ bloc-chordaí
- ☐ cordaí briste
- ☐ cordaí marthanacha

(e) (i) Is cumasc é an t-amhrán seo de cheol pobail agus

- ☐ ceol clasaiceach
- ☐ rac-cheol
- ☐ snagcheol

(ii) Tabhair cúis le do fhreagra.

Cúis:

Ceol Gaelach

Cloisfidh tú trí shliocht, gach ceann díobh á sheinm trí huaire.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1. Dhá fhonn damhsa.

- (a) (i) Is éard atá sa chéad damhsa a chloistear sa sliocht seo ná

ríl	port	cornphíopa
☐	☐	☐

- (ii) Is é amchomhartha an damhsa seo ná

$\frac{9}{8}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{6}{8}$
☐	☐	☐

- (b) (i) Is éard atá sa dara damhsa a chloistear sa sliocht seo ná

ríl	port	cornphíopa
☐	☐	☐

- (ii) Barra rithime tipiciúil a bhaineann leis an damhsa seo ná

☐	
☐	
☐	

- (c) Ceann de na huirlisí ar a seinntear an tséis sa dá fhonn damhsa ná

☐	an pianó
☐	an fhliúit
☐	an bosca ceoil

Sliocht 2.

- (d) Sainaithin an stíl amhránaíochta sa sliocht seo.

Freagra:

- (e) Sainaithin gné amháin den stíl amhránaíochta seo, mar a chloistear sa sliocht seo í.

Freagra:

- (f) Is í foirm an tsleachta seo ná

AABB

☐

ABBA

☐

Sliocht 3.

- (g) Sa sliocht seo cloistear

saor-rithim

☐

ornáidiú

☐

- (h) Ainmnigh an uirlis a chloistear ag seinm na séise sa sliocht seo.

Freagra:

- (i) Déan cur síos ar ghné **neamhthraidisiúnta** amháin den cheolchasadh seo.

Freagra:

Beidh sos dhá nóiméad déag ann roimh an gcéad cheist eile.

Scileanna Éisteachta

Tá an cheist seo bunaithe ar cheithre shliocht ceoil.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, a sheinnfear trí huaire.

(a) Seinntear an tséis ag an tús

- ☐ ar chláirnéid
- ☐ ar óbó
- ☐ ar thrumpa

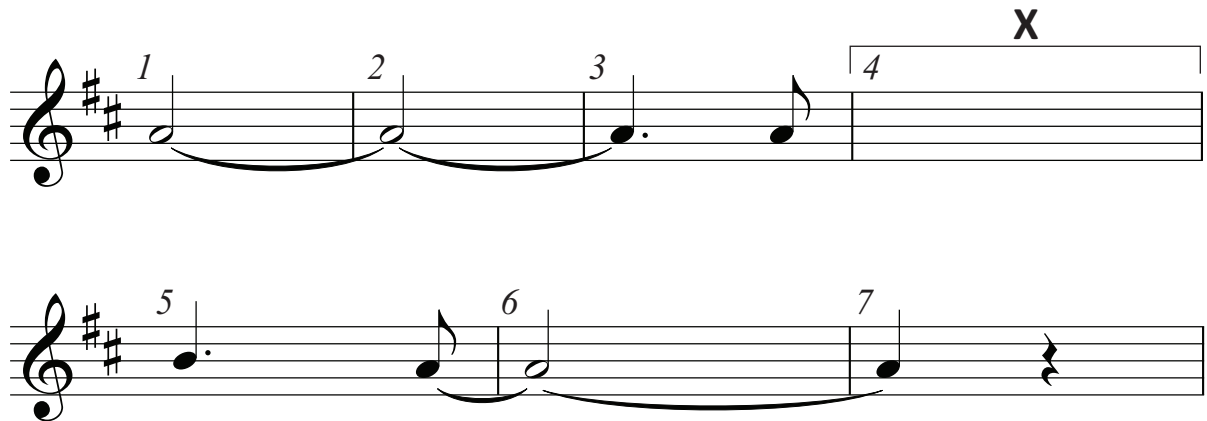
(b) Sa cheol sa sliocht seo cloistear

- ☐ athruithe luais
- ☐ athruithe gléis
- ☐ athruithe méadair

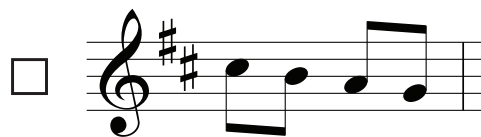
(c) Sainaithin **cnaguirilis** amháin a sheinntear sa sliocht seo.

Freagra:

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire. Tá breac-scór priontáilte thíos.

(d) Is iad na nótaí atá ar iarraidh ag X ar an scór thuas ná

Leantar den cheist seo ar an gcéad leathanach eile.

Sliocht 3, a sheinnfear trí huaire. Véarsa agus rannóg ceoil uirlise ina dhiaidh.

Líne 1	She plays it hard, she plays it tough
Líne 2	But that's enough, the love is over
Líne 3	She's broke his heart and that is rough
Líne 4	But in the end he'll soon recover
Líne 5	The romance is over.
Líne 6	This boy is cracking up.
Líne 7	This boy has broken down.
Líne 8	This boy is cracking up.
Líne 9	This boy has broke down.
Rannóg ceoil uirlise	

(e) Sa cheol gutha sna línte 1–4 cloistear

- ☐ nótaí fada marthanacha
- ☐ nótaí athdhéanta
- ☐ rithim phoncaithe

(f) Tá an ceol i líne 5 ag tuinairde

- ☐ atá mar an gcéanna le líne 4
- ☐ atá níos ísle ná i líne 4
- ☐ atá níos airde ná i líne 4

(g) Sa rannóg ceoil uirlise, sa cheol a sheinntear ar an bpianó cloistear

- ☐ scálaí síos
- ☐ airpéitsí síos
- ☐ bloc-chordaí

Sliocht 4, a sheinnfear trí huaire.

- (h)** Sainaithin dhá dhifríocht idir an cheol a chloistear sa sliocht seo agus an ceol a chloistear i **Sliocht 3**.

An chéad difríocht:

An dara difríocht:

Tá trí nóiméad agat chun an scrúdpháipéar a chríochnú.

Ná scríobh ar an leathanach seo

Ná scríobh ar an leathanach seo